

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ФОКУС- ГРУПОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ “МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА В ДОНЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ”

Східноукраїнський ресурсний центр «Соціальне партнерство» за підтримки проекту «Розвиток громадянського суспільства» програми розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) за фінансування Міністерства закордонних справ Данії протягом 2009-2012рр.

Компонент: «Молодіжна політика і НГО»

Дизайн дослідження

- Мета дослідження - визначення реальних характеристик молодіжної політики в Донецькій області, на підставі аналізу ефективності роботи відповідних державних органів, а також окреслення кола проблем, які на думку молоді є перспективними та першочерговими для вирішення.

Дизайн дослідження

Цільова аудиторія дослідження:

- Молоді люди віком від 17 до 35 років;
- Представники громадських організацій, які займаються питаннями дітей-сиріт, а також дітей, залишених без батьківської опіки, проблемами соціального сирітства, сім'ями, які потрапили до складних ситуацій;
- Представники молодіжних громадських організацій, які займаються питаннями спортивного, культурного, інтелектуального розвитку молоді в Донецькій області, а також захистом прав молоді

Блок 1. Портрет НГО, які опікуються питаннями дітей

Загальні характеристики групи:

- Профільні громадські організації , які здійснюють свою діяльність протягом 7 – 14 років;
- Всі ГО мають наявну цільову групу населення, з якою ведеться відповідна робота;
- Половина присутніх на фокус-групі ГО здійснюють свою діяльність насамперед по відношенню до дітей сиріт та дітьми зі складних родин;
- Всі організації співпрацюють з місцевими органами, які здійснюють дитячу політику – ЦССМ, Службою у справах дітей, а також виконавчими органами місцевої влади;
- Більшість ГО здійснюють свою діяльність як грантоотримувачі різноманітних міжнародних та загальноукраїнських програм, а також здійснюють свою роботу на підставі благодійної допомоги та пожертв;

Блок 2. Першочергові проблеми державної політики по відношенню до дітей-сиріт

- Проблема забезпечення житлом дітей-сиріт, які виходять з інтернатів та професійних училищ;
- Питання соціальної адаптації дітей-сиріт, підготовки до самостійного дорослого життя;

Блок 2.1 Оцінка державної політики захисту майнових прав дітей-сиріт

- Наявність достатньої законодавчої бази для захисту майнових прав дітей-сиріт;
- Відсутність соціального житла для дітей сиріт/не належний стан житла, яке надається, а також питання повернення дитини не тільки у закріплену квартиру/будинок, але і у соціальне середовище, з якої вона була вилучена державними органами;

Блок 2.2 Оцінка державної політики захисту майнових прав дітей-сиріт

- Зазначено про поодинокі факти шахрайства, внаслідок якого діти-сироти втратили закріплену за ними житлову площу;
- Частина НГО зазначили, що державна політика в сфері захисту майнових прав дітей сиріт є неспроможною і такою, що суттєво впливає на створення додаткових проблем з соціалізацією дітей-сиріт в суспільстві;

Блок 2.3 Оцінка державних заходів з працевлаштування дітей вразливих категорій

- Недієздатна система розподілу на робочі місця дітей, які закінчили професійні училища, яка знаходиться в компетенції навчального закладу;
- Відсутність інституту наставництва, що суттєво впливає на якість працевлаштування, адже рівень соціальної адаптації дітей сиріт, які закінчили інтернати та професійні училища залишається доволі низьким;
- Вихідом з ситуації представниками НГО було названо створення міні-цехів з навчання дітей робочим спеціальностям, а також гуртків з туризму, спортивних секцій і т.п.

Блок 2.4 Оцінка роботи інтернатів

- Оцінку роботи інтернатних закладів більшість НГО пов'язують з рівнем компетенції працюючого персоналу;
- Низький рівень підготовки спеціалістів, які здійснюють навчання та виховання в інтернатах;
- Диспропорція між кількістю вихованців та вихователів/вчителів;
- Пріоритетність інтересів адміністрації закладу, а не вихованців;

Блок 2.5 Оцінка заходів з оздоровлення дітей вразливих категорій

- Позитивність того, що ця робота, здійснювана в межах дитячої політики є регулярною в Донецькій області та Україні;
- Головним проблемним фактором було названо не підконтрольність дітей, які потрапляють до окремих закладів, які здійснюють заходи з оздоровлення дітей, що часто призводить до погіршення їхньої соціальної поведінки;

Блок 2.6 Система працевлаштування дітей вразливих категорій

- Як такої, проблеми вставання на облік до центрів зайнятості з боку зазначених категорій дітей не існує;
- Фактор необізнаності даних категорій дітей не тільки у можливості вставання на облік, а взагалі у існування системи централізованого спрямування на робоче місце;

Блок 3. НГО і система відносин з владою

- Бачать свій вплив насамперед у наявності отримувачів їх послуг, визнаючи те, що певний сегмент молодіжної політики в Донецькій області дійсно належить їм;
- Базовою вимогою НГО у партнерстві з владою є визнання їхньої рівнорядності, а також несення відповідальності чиновників за інтеракції, які пов'язані з тими клієнтами НГО, які спрямовує до них влада;

Блок 3.1 Інститут звернень НГО до органів влади

- Більшість респондентів вважає, що ефективність відповідей залежить від особистих знайомств з представниками різноманітних служб та управлінь, ніж від злагодженої роботи установ;
- Частина НГО досягла необхідного балансу у взаємодії з владою, у сфері консультацій та звернень, з зауваженням, що результати звернень не є завжди прогнозованими;

Блок 3.2 Відносини з Управлінням у справах сім'ї та молоді, Службою у справах дітей, ЦССМД

- НГО співпрацюють насамперед з міськими Управлінням у справах сім'ї та молоді, в той час як співпраця з Управлінням у справах сім'ї та молоді ДОДА або не ведеться або трапляється вкрай рідко, через складнощі роботи з даним органом;
- Головним партнером НГО виступає саме Служба у справах дітей, з якою практично в кожній організації є регулярні і партнерські відносини, а також з ЦССМД;

Блок 3.3 Програма «Молодь. Сім'я. Діти».

Оцінка ефективності

- Більшість представників НГО ознайомлені з регіональною програмою, частина НГО вважає його «достаточно эффективный документ в реализации проблем политики по отношению к детям-сиротам и семьям, которые попали в тяжелую жизненную ситуацию», інші представники ГО більш критично налаштовані «не отвечает потребностям детей сирот. Главным в документе должны быть интересы ребенка, а не финансовые или другие возможности области»

Блок 3.4 Пріоритети в розвитку молодіжної політики, з точки зору НГО

- Отримання житла дітьми-сиротами;
- Збереження дітей в родинах (влаштування у сімейні форми виховання);
- Захист майнових прав дітей;
- Працевлаштування;
- Боротьба з насильством в родині;

Блок 3.5 Оцінка молодіжної політики в Україні

- Порівняно з 2000 роком суттєво зменшилась кількість безпритульних дітей, що на думку респондентів є результатом законодавчих та виконавчих зусиль влади;
- Державна дитяча політика є непослідовною, оскільки є часто спонтанною і такою, що весь час потерпає від недофінансування;
- Залежна від негативного ставлення влади щодо надання можливості ГО постійно працювати зі своїми цільовими групами в інтернатах і здійснювати волонтерську та фахову роботу;

Блок 4. Портрет молодіжних НГО

Портрет молодіжних НГО:

- більшість організацій співпрацюють насамперед з місцевим (міським Управлінням у справах молоді, сім'ї та туризму Донецької міської ради);
- Є активними учасниками Громадської Ради при Донецькій обласній раді, громадському органі, що створений з метою консультацій влади з громадськістю;
- Більшість організацій фінансується за рахунок внутрішніх джерел, що включають в себе спонсорську допомогу, членські внески, а також бізнес членів НГО.

Блок 4.1 Оцінка фінансування молодіжної політики в Донецькій області

- Більшість респондентів в оцінках державного фінансування молодіжної політики в Донецькій області зазначили її як неефективну та непрозору. Як своєрідне резюме цих позицій можна бачити наступну позицію: «...фінансування молодіжної політики в області та місті є неефективним, оскільки є непрозорим та громіздким, обтяженим особистими (корпоративними) міркуваннями, а не реально рівними можливостями доступу до нього»;
- Велику роль у визначенні пріоритетів фінансування молодіжної політики роль особистісного фактору, коли ставлення до конкретної організації та отримання фінансування лежить в площині особистих відносин з чиновниками;

Блок 4.2 Проблеми та перспективи взаємодії НГО з представниками місцевої та обласної влади

- Головною проблемою є відсутність відкритості у процесах та особах, які здійснюють молодіжну політику в місті та Донецькій області;
- Надмірну бюрократичність процесів, упереджене ставлення до потенційних грантоотримувачів;
- Існуюча можливість побудувати ефективні та прагматичні відносини;

Блок 4.3 НГО і система відносин з владою

- Частина НГО відзначила свої можливості впливу на молодіжну політику в Донецькій області, однак з застереженнями, що «про системний вплив на молодіжну політику не слід», а також «не вижу на даний момент можливостей прямого впливу»;
- Перепоною у побудові моделі ефективного партнерства було названо малу кількість професійних та компетентних НГО, а також повна фінансова незалежність від органів влади;

Блок 4.4 НГО і ставлення до партнерства з владою

- Обумовлено бажаннями взаємодії, яка базується на рівноправному діалозі, який можливий при максимальній прозорості діяльності місцевої та обласної влади, а також можливості навчання представників влади принципів співпраці з НГО та незалежними ЗМІ;

Блок 4.5 Інститут звернень НГО до органів влади

- Виключно одне НГО постійно звертається до органів влади і отримує необхідні відповіді. Всі інші НГО не мають досвіду звернень до органів влади, або звертаються нерегулярно;

Блок 4.6 Відносини з Управлінням у справах сім'ї та молоді

- Половина НГО зазначили, що станом на даний момент вони не здійснюють співпраці, одна з НГО зазначила про те, що взаємовигідна співпраця з Управлінням можлива, виходячи з практичного досвіду роботи ГО і здійснюється постійно;

Блок 4.7 Програма «Молодь. Сім'я. Діти».

Оцінка ефективності

- Документ зазнав критики через те, що програма «відображає одностороннє бачення влади», а також «чиновники не зможуть ефективно виступати исполнителями данного документа», «стандартна заявка про наміри обласної влади, ніж реальний план до дій, звернений на конкретні результати»;
- Декларативність регіональної програми «Молодь. Сім'я. Діти»;
- Обмежені можливості молодіжних НГО впливати на виконання програми;

Блок 4.8 Пріоритети розвитку молодіжної політики з точки зору НГО

- Родина (питання працевлаштування, отримання житла та допомога молодим сім'ям);
- Питання освіти;
- Патріотичне і спортивне виховання;

Блок 4.9 Оцінка молодіжної політики в Україні

- Молодіжна політика в Україні є не прогнозованою, не системною, централізованою та залежною від політичної кон'юнктури;
- Фактор, що сприяє тому, що молодь змушена самотужки захищати свої інтереси і самоорганізовуватись;

Дякуємо за увагу!